

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 29. januarja 2019

Po besedah revizorjev EU je treba uspešnost sklada EFSI bolje utemeljiti

Evropsko računsko sodišče v svojem novem poročilu ugotavlja, da je bil Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) uspešen pri zbiranju finančnih sredstev za naložbe EU, toda zneski privabljenih naložb so morda precenjeni. Revizorji so tudi ugotovili, da je včasih podpora sklada EFSI zgolj nadomestila drugo financiranje EU in Evropske investicijske banke. Del sredstev je bil namenjen projektom, ki bi lahko pridobili druge vire javnega ali zasebnega financiranja, čeprav pod drugimi pogoji, večina naložb pa je bila izvedena v nekaj večjih državah članicah EU-15, ki imajo dobro razvite nacionalne spodbujevalne banke.

Sklad EFSI je skupna pobuda Evropske komisije in Evropske investicijske banke (EIB). Temelji na naložbenem načrtu EU, znanem tudi kot „Junckerjev načrt“, katerega prvotni cilj je bil privabiti javna in zasebna sredstva v višini 315 milijard EUR za strateške naložbe.

Revizorji so zaključili, da je bil sklad EFSI od svojega začetka leta 2015 do julija 2018 uspešen pri zbiranju finančnih sredstev za podporo dodatnim naložbam v EU. Ugotovili so, da je EIB do sredine julija 2018 odobrila 65,5 milijarde EUR financiranja, kar je več kot okvirni obseg finančnih sredstev v višini 61 milijard EUR, ki jih je bilo treba zbrati. Podpora sklada EFSI je EIB omogočila, da je EIB več kot štirikratno povečala svoje operacije financiranja z višjim tveganjem v primerjavi z letom 2014.

Vendar pa bi se nekateri projekti lahko financirali iz zasebnih in drugih javnih virov ali prek EIB, četudi pod drugimi pogoji. Nosilci projektov so dajali prednost skladu EFSI, saj je bilo to bodisi ceneje ali je zagotavljalo daljše obdobje odplačevanja.

Revizorji so izrazili tudi dvome o sporočeni oceni dodatnih privabljenih naložb v višini 335 milijard EUR. Z uporabljenim metodologijo je bilo v nekaterih primerih precenjeno, koliko je podpora EFSI dejansko spodbudila dodatne naložbe v realno gospodarstvo. Poleg tega v sporočenih zneskih ni bilo upoštevano to, da so nekatere operacije sklada EFSI nadomestile druge operacije EIB in finančne instrumente EU. Revizorji pravijo, da pomanjkanje primerljivih kazalnikov smotrnosti in spremljanja za vse finančne instrumente EU in proračunska jamstva zmanjšuje preglednost in sposobnost za oceno rezultatov.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„Sklad EFSI slovi kot eden vodilnih programov EU, zato je še toliko bolj pomembno, da so vse trditve o njegovi uspešnosti zasnovane na trdnih temeljih,“ je povedal član Evropskega računskega sodišča Leo Brincat, ki je pristojen za poročilo.

Po besedah revizorjev se je financiranje, ki ga je delno nadomestil sklad EFSI, nanašalo predvsem na centralno upravljane finančne instrumente, zlasti na področjih prometa in energetike. Ugotavljajo tudi, da bi se morali Komisija in EIB izogibati prekrivanj med skladom EFSI in evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (skladi ESI), ki jih upravljajo države članice.

Portfelj sklada EFSI je bil ob koncu leta 2017 v razponu omejitev, določenih za naložbe na specifičnih področjih. Vendar pa geografska koncentracija ni bila zadostno uravnotežena, saj so se naložbe izvajale predvsem v nekaj večjih državah članicah EU-15, ki imajo dobro razvite nacionalne spodbujevalne banke.

Revizorji so izdali več priporočil za:

- spodbujanje upravičene uporabe produktov EIB z višjim tveganjem v okviru sklada EFSI,
- spodbujanje dopolnjevanja med finančnimi instrumenti EU in proračunskimi jamstvi EU,
- izboljšanje ocene tega, ali bi bilo potencialne projekte sklada EFSI mogoče financirati iz drugih virov,
- boljšo oceno privabljenih naložb,
- izboljšanje geografske porazdelitve naložb, podprtih iz sklada EFSI.

Pojasnila za urednike

Sklad EFSI je bil ustanovljen leta 2015 kot del naložbenega načrta za Evropo, katerega cilj je bil odpraviti naložbeno vrzel, ki je nastala po finančni in ekonomski krizi z začetkom leta 2008. Ustanovljen je bil v okviru EIB, upravlja pa ga usmerjevalni odbor, sestavljen iz predstavnikov Komisije in EIB. Sklad EFSI je bil prvotno ustanovljen za to, da bi skupina EIB s 16 milijardami EUR proračunskega jamstva EU in 5 milijardami EUR lastnih sredstev zagotovila okoli 61 milijard EUR financiranja s ciljem do julija 2018 privabiti dodatnih 315 milijard EUR strateških naložb v infrastrukturo in MSP, ki bi zajemale večino področij EU in vse države članice.

Novembra 2016 so revizorji EU objavili mnenje o skladu EFSI. Julija isto leto so objavili tudi posebno poročilo o finančnih instrumentih EU.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljanke EU.

Posebno poročilo št. 3/2019 – Evropski sklad za strateške naložbe: za celovit uspeh sklada EFSI so potrebni nadaljnji ukrepi – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.